

KRUSOVSKY DÉNES

A másik mozaik

Elbeszélések

A HALOTT FIÚ ANYJA

A halott fiú anyja, anyám, valóságos városi látványosságnak számít mifelénk. Igyekszem erről tudomást sem venni, ahogy az összes többi szóbeszédről sem, ami a családunkat illeti, megmondhatom, elég kevés sikerrel. Az aszályos hetek nehéz függőnye mögött tulajdonképpen elég szép nyarunk van. Savanyú tökéletesítette a mutatványát, felköp a levegőbe, hihetetlenül magasra, aztán alááll, és a szájával elkapja a csulát. Egyébként Feri a neve, de senki nem szólítja így. A Savanyú azért ragadhatott rá, mert bármi történik, folyton vigyorog, és az öregek azzal ugratják, hogy már megint milyen savanyú képet vág. Valóban, sírni is vigyorogva sír. Akárki más megpróbálja, biztosan arcon köpi magát, de Savanyú soha, az ő nyála mindig megtalálja a pontos ívet vissza a szájüregébe. Ő meg erről vált híressé, mindenki tudja már a városban, hogy mire képes, néha a háztartási bolt előtt söröző férfiak oda is hívják magukhoz, hogy mutassa be, és mindig hibátlanul meg is csinálja. Én bezeg hiába gyakorlom órákon keresztül otthon a kertben, amikor senki sem lát, undorodva törölgethetem a pólómba az arcom. A kidobott konyhaszekrény félig leszakadt ajtaját rugdosom dühömben, de akkor se megy. Anyám a szekrényrugdosásra jön le, és döbbsenten figyel percenkig, mit művelek, mielőtt rám szólna. Erőtlen a hangja, mintha kinyúlt befőttesgumik rezegnének a torkában, de

azért érzem, hogy valóban elkeseríti, amit lát. Az utolsó köpetet a pólóm ujjával dörzsölöm le a homlokomról, miközben anyám szidalmait hallgatom. Migrénje van, ilyenkor napokig szinte ki sem mozdul a besötétített szobából, én meg szabad kezet kapok, hogy azt csináljak, és ott, amit és ahol akarok. Nyilván lelkiismeret-furdalása van, amiért nem foglalkozik velem, napok óta nem főz, sőt boltba sem megy, tulajdonképpen hozzám sem szól, de ez a hangos rugdosás mégis sok neki, meg hát a nyálazás is, amivel szembesül. Meg vagy te örülve, mered rám karikás szemmel, hát mi bajod van neked? Erre mégis mit mondhatnék, ugyan kinek ártok azzal, ha ezerszer is pofán köpöm magam?

A városi mozi még úgy-ahogy működik nálunk, persze nem a legújabb filmek mennek, hanem azok, amik a rendes mozikból már rég kifutottak, de ez minket a legkevésbé sem zavar. A jegyeket ki tudjuk fizetni, és egyébként is sokszor inkább csak a hűvös sötét miatt húzódunk be, mint a poloskák. A menőbbek egy ideje már átjárnak a közeli nagyvárosban nyílt multiplexbe, ott lehet elkapni a premierfilmeket. Csak hát, ahhoz kocsis kellene, mert az utolsó busz még a film vége előtt eljön, és különben is, vagy ötször annyiba kerül a jegy. Pedig ott van 3D-s terem, popcornpult meg jégkása is, sőt, egy ideje nachost is árulnak szósszal, igaz, fogalmam sincs, azt hogyan lehet a sötétben zabálni, de valahogy csak megoldják az emberek. Mi a saját szotyinkat visszük be a moziba, ahhoz nem kell látni, elég csak sejteni, merre van a szánk. A héjat a földre köpködjük, Tocsek, az öreg takarító úgymint szó nélkül felseper utánunk, alighanem ráparancsoltak, hogy legalább az utolsó rendszeres vendégeket ne zavarja el. *Az őserdő hőseit* már legalább négyszer láttam a szünidő

kezdete óta, de a *Bölcsek kövérét* is megnéztem párszor, bár az igazi kedvencem a *Hanta boy*. Egész jól tudom utánozni Jim Carrey-t, amikor megy a film, a sötétben vele együtt mondom a szöveget, és rögtön érzem, hogy a mimikám is elkezd az övéhez hasonlítani. Bármilyen grimaszra képes vagyok. Nem hinném, hogy ezt akárki észrevette volna, a többiek a mozivászonra szegezik a tekintetüket, és ugyanúgy ordítják a poénokat, mint én. Csakhogy ők önmaguk maradnak, én viszont legalább erre a pár percre tényleg átváltozom. Azt mondjuk eléggé sajnálom, hogy az *Ace Venturát* meg *A Maszkot* már nálunk sem játsszák. A videókölcsönzőben persze megvan mind a kettő, rongyosra nézve, de otthonra nem vehetem ki őket, mert a mi videónk elromlott, és anyám nem hajlandó pénzt költeni rá. Amikor pedig a barátaimnál nézünk filmet, mindig a házigazda választ, és fix, hogy abból valami horror lesz a végén.

Egyébként nem haragszom anyámrá, vagy nem nagyon, illetve, ha haragszom is, annak nincs valódi mélysége, inkább csak bosszankodom, de én, ellentétben mindenki mással, nem őt hibáztatom azért, ami történt. Nem is kell hibáztatnom, megteszi ezt ő maga épp elégszer. A migrénes rohamok is azután hatalmasodtak el rajta, hogy észrevette, összesúgnak az emberek a háta mögött. Sokszor sírva jön haza a bevásárlásból, hétvégén átalussza a piacozásra alkalmas órákat, és amire eddig olyan kényes volt, a frizuráját is teljesen elhanyagolja. Egy régi barátnője jár át néha, hogy legalább nagyjából rendbe tegye a haját. Szép nő volt az anyám, bizonyos értelemben még mindig az, de amikor ez a szépség elkezdett belülről kiüregesedni, a legkisebb változások is feltűnő nyomot hagytak rajta. Egy csúnya nőnél ugyan kit

zavar, ha még rusnyábbá válik? De ha egy vonzó nőről kezd el lemállani addigi szépsége, az valóságos botránynak számít, arról beszélni kezdenek, az tulajdonképpen bűntény a közösség ellen. Persze anyámról nem emiatt kezdtek el először susmorogni. Már akkor felbolygatta a helyieket, amikor megjelent apám mellett. Erről nyilván keveset tudok, de a nagynéném, Edit szerint eleinte az volt a téma, hogy miért nem helyit választott apám. Valójában mindenki csak féltékenykedett, magyarázta, mert szebb volt, mint a bennszülött lányok. Amikor erről beszélt Edit, úgy adta elő, mintha afféle törzsi botrány kerelkedett volna apám lánykéréséből, és hát könnyen lehet, hogy tényleg így volt. Végül is úgy élünk, mint egy erdei törzs, ugyan a tamtam dobot már eladtuk, a fűszeknyát hamisított tréningalsóra cseréltük, zoknit hordunk strandpapuccsal, lándzsa helyett pedig gázpisztolyt szerez, aki harcosnak képzei magát, de a lelkünk mélyén mégis ott lüktetnek a törzsi szabályok. Éppen ezért tudjuk olyan magabiztosan gyűlölni is egymást. Tehát azt sem bocsátotta meg anyámnak a törzs, hogy apám szív-rohama után is a városban maradt velünk. Nagynéném, miközben ezekről a dolgokról mesél, mindig megengedőnek tűnik anyámmal, mintha az ő pártján állna, védelmezné másokkal szemben. Én azonban tudom, hogy ez inkább csak nekem szól, engem akar megnyugtatni. Hiszen ő sem jön át hozzánk soha. Engem bármikor befogad, megetet, de anyámat nem látogatja meg.

Ha a lányok váratlanul nem engedtek volna minket közel magukhoz, mégis túl hosszú lett volna ez a nyár. De valami történt a fejükben, egyre többet akarnak velünk lógni, beleisznak a sörünkbe, és akad, aki egy-egy cigire is rágyújt, ha megkínáljuk. A moziban beülnek mellénk,

és amikor Jim Carrey elfingja magát a liftben, ugyanúgy visítva röhögnek, mint mi. Elsőre meg is ijedtünk, hogy akkor mostantól ez a szórakozásunk odalesz, elrontják a csajok, vagy ami még rosszabb, elveszik tőlünk, kisa-játítják, de aztán nem történt semmi ilyesmi. Ugyanaz folytatódott, csak kicsit többen lettünk. Egyedül a köpködést nem csinálják utánunk, de ha Savanyú bemutatja a produkcióját, ők is őszinte elismeréssel tapsolnak neki.

Szombatonként a nagynénémmel járok ki a piacra. Edit két bevásárlólistát ír ilyenkor, az egyiket magának, a másikat nekem. Minden, ami az én listámon szerepel, anyámnak szól valójában, neki akar segíteni azzal, hogy kitalálja, mit főzzön, és hazaküldi velem a hozzávalókat. Anyám, ha jobban van, néha valóban összeüzt ezekből ezt-azt, ha nincs jól, visszaviszem Editnek a dolgokat, mielőtt megromlanának, és akkor ő kotyvaszt belőlük egy gyors ebédet. Ilyenkor idegesen kavargatja a faze-kakat, a fejét csóválja, és egyik cigiről a másikra gyújt, de nem mond semmit. Aztán egy ételhordóban ismét cipelhetem hazáig az egészet. Ha a piacon valaki anyám felől érdeklődik, mielőtt még bármit válaszolhatnék, Edit rögtön közbeszól, és rövidre zárja a témát. Erre olyan megadóan tolják tovább az asszonyok a biciklit, mintha rettegnének tőle. Kemény nő, az igaz, sohasem ment férjhez, gyereke sem született, az önkormányzatban dolgozik a szociális és családügyi osztályon, és van egy olyan nézése, amire egyelőre nincs ellenszere senkinek. Félig leereszti a szemhéját, vékonyra szedett szemöldökét megemeli kissé, és úgy csücsöríti el a száját, mintha épp a cigi füstjét fújná ki rajta. Aztán csak annyit mond, na ugye, és minden úgy lesz, ahogyan ő akarja.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen, 2026-ban
Felelős vezető Pataki Lajos vezérigazgató

Felelős szerkesztő Turi Tímea
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Molnár Eszter Edina
Műszaki vezető Takács Klári
A borítót Szilágyi Lenke fotójának
felhasználásával Gerhes Gábor,
a könyvet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9465
Kner Antikva betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4672-2